

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Éves ár 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyesületi tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Mit hoz a jövő?

Írta: Szász József, orsz. képviselő.

Komoly férfiak lelke mélyén ott ül a sötét aggodalom: milyen jövő virrad ránk legközelebb, sikerül-e békességesen megoldani a felmerült balkáni kérdéseket, sikerül-e nemzetünk hajóját a mai veszedelmes örvényekből biztos révbe juttatni, hogy megőrizve és megszilárdítva nemzeti egységét, jövődjét évszázadokra, tán egy újabb ezer esztendőre biztosíthassuk.

A Balkán évtizedeken keresztül Európa viharfészke volt. Különböző nemzetek különböző kormányai és diplomáciája évtizedeken át hol erre, hol arra forgatta. Földjén hol az orosz rubel, hol a francia arany gurult. A félszigeten levő keresztények, mohamedánok egymást mészárosolták, kifosztották, rabló csapatokat szerveztek, valóságos irtó hadjáratot folytattak egymás ellen; velük szemben tehetetlennek bizonyult az európai diplomácia, mely mindent megkísérelt, de tartós békét, tartós nyugalmat biztosítani nem volt képes. Törökország, a beteg ember, szintén nem rendelkezett megfelelő erővel, vonaglott nagy betegségében s úgy látszott, hogy már-már elköltözik az európai élő nemzetek sorából.

Néhány héttel ezelőtt aztán szenzációs fordulatra ébredt Európa. A nagy beteg magához tért, felállott s úgy látszik, ha Isten is úgy akarja, még hosszú lesz élete Európában. Kivivta alkotmányos szabadságát, népe derék, elöretörő, államférfiai valószínűleg tudatában vannak történelmi felelősségüknek s így biztos tartják a török nemzet tovább való fennmaradását. Bulgária, amely eddigi viselkedésével és magatartásával Európaszerte szimpátiát keltett magára és bebizonvitotta, hogy helye van a civilizált államok sorai között, független királysággá alakult át. Boszniát és Hercegovinát Magyarország királya a berlini egyezményben biztosított és a koronázási hivatalban foglalt jogánál fogva, Magyarország területéhez visszacsatolta.

Nagy, messze jövőre kiható alakulások ezek. Hivatva eloltni a Balkán félszigeten évtizedeken át fellobogó tüzeket. Eloltják-e valóban, vagy még jobban lángra lobbantják: ez az,

ami aggodalommal tölti el azoknak lelkét, akik a nép sorsát vállalkon hordják.

Alapos reményünk van rá, hogy kikerüljük a háború borzalmait, amitől az Isten is óvjon meg, de el kell készülnünk minden eshetőségre, hogy esetleges inzultusokat, melyek bennünket innen, vagy amonnan érhetnek, a legszigorúbban megtorolhassunk.

A diplomácia utjai tekervényesek, cselszövényeinek szála ismeretlenek. Sok érdekes ütközik össze, sok vágyakozás semmisül meg, sok ábránd száll el a füstbe. Ki tudja mind a titkos szándékokat, ki tudja a lelkék rejtett mélységeit? Így ki tudja ma egész bizonyossággal megjósolni: békére-e, bajra-e viradunk meg holnap? Nagy bajokat a legtöbbször kis okok idézhetnek elő. A hegymoron a madár szárnya libbenésével érinti az olvadó havat. A hó megmozdul, megindul, mindig nagyobb és nagyobb tömegeket ragad magával, lavinává nő, mely fákat tör, köveket zuz, embereket öl.

A jövő tehát bizonytalan. Jól kell figyelni, ébren kell lenni, hogy idejében meglássuk a fenyegető veszedelmet és el kell készülnünk, hogy meglepetések bennünket egy oldalról se érinthessenek.

Alighanem ez a gondolat vezette az osztrák delegáció több tagját, felszólalásában, mikor azt hangsúlyozta, hogy Magyarországgal végre rendezni kell az eddigi rendezetlen és sok viaszlyra okot adott katonai kérdéseket. Alighanem az osztrák urak is azt gondolják, hogy teremtsünk békét egymás között, fogjunk össze, mert csak így tudjuk erőnket teljes mértékben kifejleszteni és csak így tudjuk akaratunkat a külfölddel szemben is hatékonyan kifejezésre juttatni.

Igy hát alighanem a katonai kérdések rendezése előtt állunk.

A függetlenségi és 48-as párt álláspontja a katonai kérdésekben ismeretes. Ez a párt tudatában van a hadsereg fontosságának, ismeri a hadsereg harc-képessége fejlesztésének akadályait, nem is zárkózik el a fejlődés akadályainak elhárítása előtt akkor, ha a hadseregben az 1867: II. t. c.-ben biztosított jogai teljesítettek. Ha e rendkívül fontos és hosszú éveken át

annyi áldatlan herce-hurcát előidézett okok megszüntetésére az osztrák urak velünk együtt közreműködni akarnak, mi sem zarkozunk el egy békés jövő reményében az elől, hogy a katonai kérdések végre-valahára rendeztessenek és megoldásanak.

Ezek a katonai kérdések voltak az ütköző pont oly sokszor király és nemzet között. Ezek miatt a kérdések miatt lobogtak fel a legközelebbi multakban a nemzeti elkeseredés lángjai. Ezek a kérdések okoztak annyi keserűséget, annyi gyűlölködést magyar király és a magyar nemzet közt. Ha most ezeknek komoly megoldására gondolnak a legmagasabb körök, úgy a Monarchiára és dinasztiára egyaránt hasznos és üdvös munkát cselekszenek. A magyar loyális és hű volt mindig a dinasztiához és királyhoz. Hű volt akkor is, amikor Ausztria többi népei hódítottak I. Napoleonnak és hű most is, amikor a bécsi Burgfalai alatt oly gyakran felharsan a nagy németek nemzeti dala, a Wacht am Reihn.

Nincs okunk rá, hogy vérmes reményeket tápláljunk, de a körülmények sajátos alakulásai és viszonyai nyomása következtében talán mégis megszivlelik a felsőbb körök Bismarcknak, a nagy kancellárnak 1831-ben adott ama tanácsát, hogy a Monarchia sulypontja itt Budapesten van és hogy a dinasztiának a magyar nemzettel teljes egyetértésben kell élnie és együtt munkálkodnia.

Kormányunk a nemzet ütőerén tartja kezét. Értzi érverését, hallja szíve dobbanását. Bizvást remélhetjük, hogy úgy ez, mint a többi most megoldásra kerülő és a nemzet életére messze századokra kiható fontos kérdések megoldásánál oly bölcseséget fog tanusítani, hogy ezekből nemzetre és királyra egyaránt tartós béke, ebből a nyugodt és biztos fejlődés erős fája fog kinőni, amely aztán vihar esetén a népnek nemesak oltalmat tud nyújtani, de a förgeteggel szemben dacolni is tud.

Udvarhelyvármegye közgyűlése.

Udvarhelyvármegye rendes közgyűlését hetfőn e hó 26-án délelőtt 9 órakor a vármegyeház dísztermében tartotta Ugron Ákos főispán elnökölte, de a megyebizottsági tagok

nagyon gyér és lanyha érdeklődése mellett; ez a körülmény, ez a nemtörődomség jellemzi leginkább közállapotainkat, melyeknek egyik feltűnő és eléggé nem kárhóztatható tünete az, hogyha a tárgysorozaton valamelyes igazító, szenzációs szám nem szerepel, amely nagyobb emóciókra nyújtana kilátást, akkor a gyűlés és a közügyek iránt csak a minimumra redukált érdeklődés nyilvánul meg; a széksorok, de még az erkélyek is tátognak az ürességtől és egy felőra mulva, mikorra a fontosabbnak vélt ügyek tárgyalattak, a hivatalos egyének kivül alig marad 10—15 ember a teremben, mint az a jelen esetben is történt; pedig a ki hivatását és a népnek beléhelyezett bizalmát, mint bizottsági tag becsületes lelkiismeretességgel teljesíteni akarja, annak nem szabad és nem lehet disztíngválni a tárgysorozatban levő ügyek között, hanem mindegyiket egyenlő érdeklődéssel végig hallgatni és véleményét mindegyikkel szemben egyenlő lelkiismeretességgel nyilvánítani. A kinek pedig teher a közbizalom által nyújtott megtisztelő állás, az ne kapaszkodjék bele, ne ragaszkodjék hozzá, hanem adja át helyét azoknak, akik azt több buzgósággal és lelkesedéssel, de főleg több türelemmel teljesítik.

Alkalmadtán még visszatérünk erre a nagyfokú indolenciára, mikor annak tárgyalása aktuálisabb lesz, addig is most ridegen beszámolunk a kevés tudósítani valóval.

Pont 9 órakor nyitotta meg Dr. Sebessi János alispán a gyűlést és Daniel Lajos vezetése alatt, ősi szokás szerint küldöttség menesztését ajánlta a főispán meghívására, melynek tagjaiul Máthé Pál, Sándor Mózes, Bakk Albert, Jedy Tamás és Molnár Károly választották meg.

Ugron Ákos főispán, a kit midőn a küldöttség élén a teremben megjelent, zajoson éljeneztek, elfoglalván elnöki székét, szívélyesen üdvözli a megjelenteket és a közgyűlést megnyitva, indítványozza, hogy a tárgysorozat első 5 pontja, majd a póttárgysorozat első 10 pontja tárgyalassék, mit a közgyűlés egyhangulag el is fogadott.

A tárgysorozat rendjén „A vármegyei háztartási pénzalap 1909. évi költségvetését fogadták el egyhangulag az állandó választmány javaslata szerint.

Következett a vármegyei tisztviselői nyugdíj pénzalap 1909. évi költségvetése, melyre a bevételben nem találattván elég fedezet, az állandó választmány azt javasolja, hogy a hiány fedezetére kéressék fel a magas belügyi kormány és amennyiben

ez a kérelmet megtagadná, úgy a törvény határain belül fedezetül szavaztassék meg előre 5 százalék pótdadó kivétele; miután azonban ehhez a törvény értelmében névszerinti szavazás szükségeltetik, elnök ezt elrendeli és a szavazók nevének felolvasásával Dr Kovácsi Lászlót, a szavazatok jegyzésével pedig Dr Keith Ferencet és Szabó Nándort bizza meg. Kétszeri névszerinti felolvasás és szavazás után elnök felkéri Dr Paál Árpád főjegyzőt számolnia meg, hogy a közgyűlés határozat képes-e; constatáltatván, hogy 70 bizottsági tag, tehát a törvény szerinti határozatképesség meg van, elnök kihirdeti az eredményt, mely szerint beadott összesen 63 szavazat, ebből 60 igen, 3 nemmel szavazott. A vármegyei megyeházépítési pénzalap 1909. évi költségvetése — elfogadott.

A belügyminiszter körrendelete a jegyzők 1909. évi fizetésének állami kiegészítése tárgyában, valamint a kereskedelmi miniszter leirata a szentdemeteri törvényhatósági közut Kisküküllővármegye területére eső 137 km. hosszú szakaszának a törvényhatósági közutak közé leendő felvétele tárgyában, az állandó választmány javaslata szerint elfogadott. A póttársasorozat első száma-ként következett az alispáni jelentés, melyet Dr Sebessy János olvasott fel és melynek kitűnő, a vármegye összes ügyeit felölő megbeszélésére az alispánt zajosan megjelenezték. A jelentést, melyet egyhangulag tudomásul vettek, érdekességénél fogva egész terjedelmében lapunk más helyén közöljük.

Az október 9-én tartott számonkérészek jegyzőkönyvét, valamint a vármegye állategészségügyi pénzalap 1907. évi zárszámadását tudomásul vettek.

Nagy Gábor községi közig. tanfolyam hallgatónak segély iránti kérvényét nem teljesítették.

Az alispáni előterjesztést a II. oszt. kereseti adó mérséklése folytán a községi háztartásokban előállott zavarok eloszlátása tárgyában elfogadták és a belügyminiszteriumhoz felterjeszteni határozták. Ugyancsak alispán előterjesztését kórházi tartalékalap létesítése tárgyában elfogadták.

Előterjesztés tételét a Daniel Károly és Péter Károly elhalálása folytán megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltése iránt, melynek választási határnapjával november 14-ike tüzetett ki Dr Demeter Lőrinc és Szász Dénes választási elnöksége alatt. Előterjesztett a megyei legtöbb adót fizetők névjegyzéke, a mi tudomásul vétetett.

Innentől aztán megcsappant az érdeklődés és a teremben a hivatalos egyének kivül alig maradt tizenöt-husz egyén és rohamosan végeztek a hátralevő tárgyakkal, melyekből felemlítésre méltónak találjuk: hogy Sebestyén Dénes börtönfelügyelő kérését a megyei altisztek sorába való felvétele tárgyában teljesítették; Duka István utkaparó özevegének kérésére 60 korona segélyt megszavaztak; Boncz István abrudbányai lakos gyógyszerész kérését egy harmadik gyógyszerész felállítására tárgyában elutasították; a székelykereszturi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnak, telekkönyvi

kiigazítása tárgyában Székelyszállás községben felvett jegyzőkönyvet elfogadták; Dr Kovácsi László tb. szolgabírónak kihágási bíráskodással való megbízatása iránt tett előterjesztést elfogadták; Varságtisztás község nevének megállapítása tárgyában az országos községi törzskönyv-bizottsága átirata értelmében Székelyvárságra való elnevezését tudomásul vették; Zetelaka községnek az országos vásárok határnapjának megváltoztatása tárgyában hozott határozatát a belügyminiszteriumhoz felterjeszteni elrendelték.

Homoródszentmárton községnek a korcsmai zárórakról alkotott szabályrendelet, annak idején a megye által alkotandó szabályrendelet kidolgozásánál figyelembe veszik; a községek számadásai tudomásul vétettek, ugyancsak a vármegyétől érkezett átiratok is tulnyomó részben.

Szentkirályi Andor tb. szolgabíró felhatalmazása a kihágási ügyekben való bíráskodásra elfogadott, mire elnök felhívására ugy Szentkirályi Andor, mint Dr Kovácsi László tb. szolgabírák az esküt letesznek.

Székelyudvarhely város települési szabályrendelete és Riemer Gusztáv kérése a „Hargitaligeti gyógyforrás“ területének elnevezése tárgyában elfogadottak.

Az ügyek letárgyalása végeztével elnök a közgyűlési tagok éljenzése mellett kevéssel 11 óra után az ülést berekeszti.

Alispáni jelentés

az 1908. évi október havi közgyűléshez.

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az 1886. évi XXI. t.-c. 68. §-ának s. pontja értelmében jelentésemet a következőkben teszem meg.

Törvényhatósági közgyűlés ez évben kettő volt, a rendes tavaszi és egy rendkívüli, melynek egybehívását a felszaporodott ügyek elintézésére tette szükségessé.

Közbiztonsági tekintetben a lefolyt időszak alatt semmi jelentősebb esemény nem fordult elő. Karbatalom igénybevételenek szükségessége a rendes szolgálatról eltekintve, nagyobb mérvben nem fordult elő, Homoródmás község kivételével, a hova a tagosítási munkálatok biztosítása érdekében a feligazított kedélyek által okozható minden esetleges zavar elkerülése céljából a csendőrség megfelelő létszámban való kirendeléséről gondoskodtam.

A vármegyei tisztikar személyzetében az április havi közgyűlés óta az a változás történt, hogy a vármegye főispánja Szentkirályi Andor, Máthé Tibor és Tompa László díjtalan közigazgatási gyakornokokat díjas közigazgatási gyakornokokká nevezte ki.

Az 1908. évi fősorozás és az utóállítások minden említésre méltó esemény nélkül, akadály nélkül és zavartalanul folyt le. Az eredmény teljesen megfelelő volt.

Nagyobb méretű elemi csapás vármegyénket a homoródszentmártoni és erdővidéki községeket az aratás után ért jégesó kivételével nem érték.

A kivándorlás az Amerikából érkező és munkaalkalmat jelentő magánértésülések miatt újból nagyobb mérvben föllépett. Az utlevelek kiállítására körül a vonatkozó rendszabályok szigorúan megtartatnak.

Az elmúlt időszak első fele közegészségügyi tekintetben általánosságban olyan kedvezőtlen volt, hogy

rendkívüli és fokozottabb mérvű óvintézkedési rendszabályok életbe léptetésének szüksége forgott fent. Nevezetesen a vármegyeszerte járványosan fellépett küteges hevenyfertőző bántalmak miatt úgy a községi elemi, mint a székelyudvarhelyi alsófoku iskolákban, valamint a polgári leányiskolában az évről vizsgák megtartását a rendszerint meghatározott időn belől kellett elrendelni. Ez intézkedésnek jótékony eredménye szembevető volt, amennyiben e fél év második negyede — július, augusztus és szeptember havai közegészségügyi tekintetben igen kedvezőnek volt mondható. Előfordult ugyan még több községben a vörheny, kanyaró és hasi hagymáz, de már járványos jellegét elvesztve — csak szórványos alakban.

Említésre méltó momentum közegészségügyi szempontból Belügyminiszter urnak f. évi 13234. számú rendelete alapján kiadott, a köztisztviselők viszonyok javítását célzó intézkedések szigorú elrendelése. E rendelet a cholera elleni védekezésre vonatkozik s van szerencsém jelenteni, hogy e tekintetben minden lehető megtétele.

Az állategészségügyi állapot a nagyobb hasznos házi állatok, illetve a lovak, szarvasmarhák és a bivalók között általában véve kedvező volt; a forgalmi és vásári korlátozás, tilalom az ezek között előfordult ragadós betegségek szórványos esetei miatt egy községben se lett általánosságban elrendelve.

A kisebb házi állatok közül a sertések között a sertésvész és sertésorbán fordult elő nagyobb mérvben, de ezek közül is a sertésvész sokkal kevesebb községben, mint a megelőző évek folyamán; a sertésorbán ellenben ez év folyamán több községben és nagyobb mérvben észleltetett, mint az előző években.

Ezen betegség elfojtása érdekében több község összes sertésállományát a megfelelő anyaggal beoltatták, a mi után a betegség gyorsan megszűnt, a községi zárlatok kevés ideig állottak fent.

A veszettség az ebek között hasonlólag több esetben előfordult, mint az előző évben s majdnem mindig kóbor ebeké lett megállapítva.

Közüti ügyekben a következőket jelentem.

Állami közutakon az 1908. évre engedélyezett összes munkák foganatba vétettek, kivéve a korlátok kiegészítésére engedélyezett munkákat, de ezek is biztosítva vannak.

A házi kezelés fedényag szállítása a kitűzött határidőre befejeztetett. A héjjaszalvi, végleges jellegű Nagyküküllő-híd vasfelszerkezete — gyártási akadályok miatt — csak a tél folyamán lesz elhelyezhető, a többi munkák még ez év folyamán befejeztetnek.

A gyümölcsfaültetés az állami közutak mentén eléggé sikeres, ambar a lakosság rosszindulatától azok egy részét megóvni nem sikerült.

A törvényhatósági közutakat április hó óta beutaztam.

A marosvásárhely—gyergyószentmiklósi állami közút 54—56 km. szakaszán foganatosított utáthelyezési munkálatok felülvizsgálata megtörtént és a helyszíni szemle kedvező eredménnyel tartott meg.

Az 1904. évi XIV. t.-c. alapján folyamatba tett beruházási építkezések a felsőboldogfalva—felsőrákosi tvh. közuton a befejezéshez közel állanak, ezen utrész a forgalomnak legközelebb át fog adni; a sárdzsakod—szentdemeteri tvh. közut munkálatai ez évben teljesen befejezettek nem lesznek, mi el egyfelől a tetemes és nehéz földmunkához a szükséges földmunkaerő itthon kapható nem volt, az idegenből hozott munkásokkal is már oly időben volt csak befejezhető, hogy az utpálya jósága érdekében az alapkövezést — a földmunka megülepése után — csak tavasszal lehet elkészíttetni,

másrészt pedig a tetemes mennyiségű vasszó igen nagy távolságból — Alsórákosról — szállított kő beszerzése és szállítása hátráltatta a munka befejezését.

A két munkára engedélyezett 135000 koronán felül mintegy 70000 korona póthitelre lesz szükség, mely összeg részben már engedélyezett, részben az engedélyezés folyamatban van. A szükséges fedényag szállítása — házi kezelésben — biztosított és folyamatban van.

Az 1908. évre költségvetésileg engedélyezett összes építkezések biztosítottak és azok tetemes része már be is fejeztetett.

Újból épül 26 darab beton átteresztő 0.60 m.-1.00 m. nyílással, 5 darab hid vasgerendás fa felszerkezettel 4.0-11.0 m. nyílással és új vasgerendák, fa felszerkezettel ellátottak két hid.

Az utazások magasabb fizetése folyó évvel életbe lépett.

Törvényhatósági közutainkon a lejtési viszonyok miatt igen sok kívánni való van hátra. A kilitásba helyezett államsegély takarékos és gondos felhasználása mellett a 10 évi ciklus lejártával a jelenlegi th. közutaink jókarban lesznek.

Vicinális közutaink jelentékenyebb részét is beutaztam az elmúlt időszakban. Ezek állapota kedvezőnek nem nevezhető. Meredek kaspaszokdók, tulnyomóan ideiglenes jellegű műtárgyak, sőt igen sok helyen azok hiánya akadályozzák a forgalom lebonyolítását, a kéréstetők és korlátok hiányairól nem is beszélve. Minthogy meggyőződésem szerint közgazdasági szempontból a legfontosabb tényező vármegyénk szerencsétlen geographiai és topographiai fekvése miatt a közutak állapota, szándékom a főszolgabírák, az államépítészeti hivatal és a községi tisztviselők közreműködésével a vicinális utak rendbehozatala s ezen célra a rendelkezésre álló segélyezés mellett a községi közmunkának teljes kihasználása. Kötelességemnek tartom alkalomadtán minden törvényes eszköz felhasználását arra, hogy törvényhatósági közutaink közül minél több állami kezelésbe átvéssék, hogy azok helyére vicinális utakat vehessenek a törvényhatóság közutjai sorába fel. Örömmel jelenthetem, hogy a fenyőzetelaka—gyergyótekerőpataki tvh. közutnak az állami közutak sorába való felvétele (ha bár nem is az 1909. évre, mint a nyári rendkívüli közgyűlésen a törvényhatóság kérte), az 1910. évre biztosítottak vehető.

Az árvaszék működéséről az alábbiakat jelentem.

I. Belgyi kezelés.

A múlt év január 1-én elintézetlen maradt 280 drb, június végével érkezett 8894 drb. Elintézetlenül a második félre ájtott 171 drb, melyek mindenike a beérkezéstől számított 8 nap alatt már elintéztetett.

Egy előadóra egy fél év alatt 2787 darab esik.

Az évi számadásköteles gyámok közül 407 egyén adta be a kiskoruaik és gondnokoltak 1907. évi jövedelméről szóló számadást, melyek mindenike a számvétség által megvizsgálva, gyámhatóságilag megállapítottak.

A még hátralevő számadás bevétele iránt a kellő intézkedés megtéte és azok a második félévben elbíráltanak.

A megállapított évi jövedelem az összesített pénztárba van elhelyezve, illetve a szabályrendelet értelmében kellő biztosíték mellett kamatozólag kikölesönözve.

A kiskoruaik létszáma egy fél év alatt 621 egyénnel szaporodott, míg különböző címeken 501 egyén szabadult fel a gyámhatósági felügyelet alól, vagyis a január 1-én fennállott 12273 kiskoruaik száma 12393-ra szaporodott.

A gondnokoltak száma 158-ról 164-re emelkedett, az ügygondnokoltak száma 780-ról 759-re szállott le.

A gyámhatósági felügyelet alól felszabadult kiskorúak és gondnokoltak vagyona átadása iránt, ugyszintén esetleg a gyámpénztárban levő pénz kiutalása iránt a kellő intézkedés meg lett téve.

II. Külszolgálat.

A belszolgálat a legnagyobb szorgalom és pontosság a belső ügykezelésben csaknem kárba vesztett munkásság, ha azok végrehajtási, fogamatossitása ellen nem őriztetik és ép ezért nemcsak az árvaszéki ügyvitel 4. §-a értelmében gyakorolt elnöki vizsgálat, de az egyes ügyekben az előadó kiszállási, helyszíni vizsgálata is feltétlen szükséges.

Ezen kiszállási, helyszíni eljárás 1907. évtől kezdve a telekkönyv helyesbítések, átruházások folytán szaporodott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

Elnöki vizsgálat tartatott Jánosfalván, Darócson, Felsőrákoson, Vargyason, Száldoboson, Erdőfűlén, Barócson, Olaszteleken, Bibaczfalván, Kisbaczonon, Magyarhermányon, Dányán, Bétán, Dobón, Vágáson, hol két község kivételével rendtelenség tapasztaltatott.

vetlen tárgyalásokat és ne állja útját a nemzetközi konferenciának. Anyagi és erkölcsi támogatással kecsgettette sir Robert Lower konstantinápolyi angol nagykövet a török kormányt, megígérte a nagyvezirnek, hogy egy előre öt millió font sterling függő kölcsönt, később még tizenöt millió fontot kap Törökország, ha csatlakozik az európai konferencia tervéhez.

Ez hatott. A porta nagy pénzügyi bajokkal küzd; sem a katonatisztek, sem a hivatalnokokat nem képes fizetni, kapóra jött tehát az ajánlat. Kiamil pasa máris tudatta illetékes helyen, hogy az alkotmányos török kormány nem hunyhat szemet egy szerződésesség előtt, tehát sürgetni kell az európai konferenciát.

Igy áll most a helyzet a keleti kérdésben. A nagy diplomáciai verekeség után Angolország megint felülré kerekedett és Konstantinápolyban veszedelmes lett a versengés a német birodalommal a körül, hogy ki hát az ur Keleten?

György trónörökös külön bizottsággal Pétervárra utazott. A pályaudvaron Szergejev orosz követ a követ-ség személyzetének élén jelent meg.

Vukotics Vojvoda, a novibazári szandsákon át Cetinyébe utazott.

Sztojanovics Ljuba ifjú-radikális pártvezér Párisba utazott.

A középiskolai tanulók hétfőn gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a londoni, párisi és pétervári középiskolai tanulókat Ausztria-Magyarország elleni tüntetésre fogják felszólítani.

Angolország, Franciaország és Oroszország a portának memorandumot küldtek, amelyben a következő pontok felől kéri ki a konstantinápolyi kormány véleményét: Milyen pénzügyi kárpótlást kér Törökország Bulgária függetlenségeért? Milyen kárpótlást kíván Bosznia-Hercegovina annexiója fejében, mint vélekedik az idegen postahivatalok megszüntetéséről, a kapitulációk revíziójáról. Kréta uniójáról Görögországgal, a berlini szerződés 23. és 61. cikkeinek módosításáról, Szerbia kártalanításáról, Montenegró kárpótlásáról, a berlini szerződés 29. cikkének megváltoztatásáról és az osztrák ellenőrzés megszüntetéséről.

Hir szerint a porta nem akarja a konferencia elé vinni Kréta, Szerbia és Montenegró ügyét, mert azt tartja, hogy Szerbia és Montenegró követelése Ausztria-Magyarországra tartoznak, a kréti kérdés pedig a garantáló hatalmak dolga, ami pedig a berlini szerződés 23. és 61. cikkeit illeti, azok a szerződés hosszú tartama alatt elvesztették értéküket. A többi kérdésre nézve a porta elfogadja a konferenciát, de biztosítékot követel saját területi integritása, az idegen postahivatalok megszüntetése és a kapitulációk revíziója tárgyában.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

Anglia még mindig zavarja a vizet a Balkánon. Nemcsak a szerbeket és bulgárokat biztatja, hanem Törökországnak pénzbeli segítségét is felajánlotta. Biztos forrás szerint megígérte a portának, hogy több mint 20 millió font olcsó kölcsönt fog ki-
szeközölni Törökország részére.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a vármegye közgyűlésén akkora túlszűfoltás volt, hogy néhányan a nagy hőségűtől — elájultak;

mondják, hogy színigazgatónk a szegény nép javára ingyen előadást akart rendezni, de tartott tőle, hogy az is csak üres ház előtt fog lejátszódni és elállott szándékától;

mondják, hogy a Bethlen-utcai lakosoknak szigorúan megtiltották, hogy moslékait és ürülékait a Vár-utcába vezethesse le;

mondják, hogy közönségünk a közelgő halottak napjára elhatározta, hogy csak hazai koszorukat, virágokat, gyertyákat és mécseseket fog a sírokon elhelyezni és ezzel is a hazai ipart támogatni;

mondják, hogy vicinálisunk napoként futóversenyt rendez egy-egy gyalogutassal és mindég másodíknak érkezik be a pályaudvarra;

mondják, hogy utcáink tisztántartására részvénytársaság alakult egy félmillió tőkével;

mondják, hogy mozgósítás esetén cselédeink bizonytalan ideig tartó udvari gyászt rendelnek el;

mondják, hogy társadalmi viszonyaink javítására jövő vasárnapra nagy szervező gyűlést hívnak össze.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— Lapunk t. olvasóit szé-

kely hazafias bizalommal kérjük, szíveskedjenek a „Székely-Udvarhely“ előfizetési díját, valamint az esetleges hátralékot a már megküldött postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával haladéktalanul utalványozni, hogy lapunkat továbbra is akadály nélkül küldhessük. Teljes tisztelettel: **A kiadóhivatal.**

— Székelykereszturi küldöttség a

miniszternél. Ugron Zoltán fiatalfi birtokos vezetése alatt, szombaton délelőtt Székelykeresztur község részéről, küldöttség tisztelettel Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél a székelykeresztur-okládi vicinális vasút építése tárgyában; a miniszter kilitásba helyezte, hogy a kérelmet teljesíteni fogja. A küldöttség ezután még Sztérenyi József államtitkárnál is tisztelettel, kinél hasonló kedvező ígéretet nyertek.

— A „Hargita Székely Asztaltár-

saság“ Budapest lapunk felelős szerkesztőjét tiszteletbeli tagjává választotta és erről a következő diszkorirattal értesítette: Nagyságos Deréki Antal, író és lapszerkesztő urnak Székelyudvarhely. A „Hargita Székely Asztaltársaság“ Budapest 1908. évi május hó 16 án tartott rendes összejövetelén, Uraságodat a székelység érdekében tanusított buzgó és hasznos munkálkodásáért, közakarattal és hálára kötelezett székely testvéri szeretettel tiszteletbeli tagjává választotta. Hazafiui üdvözléssel: Fülei Sz. Lajos, dr. Ajtai József, társelnökök.

— **Kegeletünkben is legyünk magyarok.** Közéleg az idő, midőn el-

hált szeretteink és nagyjaink emléke iránt táplált kegeletünknek a szentelt hantok kivilágításával és földiszítésével adunk kifejezést. Sok millió koronára rug az az összeg, amit a nemzet évente a sírok kivilágítására és földiszítésére költ és ami eddig legnagyobb részt az idegen zsebébe vándorolt. A Tulipán Szövetség magyar védőegyesület felhívást intéz most a közönséghez, arra kerve, hogy nyujtsa e keresetet a hazai munkásoknak. Mindszentek napján ne mardossa lelkünket az önvád, hogy szeretteink emlékét idegen lim lommal sertettük meg. Vá-sároljunk Mindszentek napjára honi gyertyát, honi mécses, honi koszorut és honi elővirágot mindnyájan! Aki ez aruk honi beszerzési forrásait nem ismeri, forduljon bizalommal a nevezett egyesülethez.

— Kinevezések.

A pénzügyminiszterium vezetésével meglazott miniszterelnök Kibédi Zsigmond, székelyudvarhelyi kataszteri irattart kezelő irodatisztet, ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadó nyilvántartási biztossá nevezte ki.

A földmivelésügyi miniszter Monea Pál, végzett erdészeti főiskolai hallgatót, a székelyudvarhelyi m. kir. állami erdőhivatalhoz ideiglenes minőségű m. kir. erdőgyakornokká nevezte ki.

— Vendégszereplés.

Szilágyi Dezső agilis színigazgató, kinek remek műsora dacára sem sikerült eddig a közönség közönyét megtörni, az évad végére nem mindennapi mű-elvezetet tartogat számunkra, — a mennyiben K. Hegyassy Mari urnó, a nemzeti színház első rangu drámai művésznőjét sikerült neki két estére terjedő vendégjátékra megnyerni. Az illustris művésznő pénteken és szombaton lép fel a „Szuárt Mária“ és „Veres talar“ hirneves színművekben, és miután az igazgatóság a közönség iránti udvariasságból még a helyáratat sem emelte fel, hisszük, hogy ezért viszont a közönség elismerésül siet a kedvező alkalmat megragadva, a két estén némi kárpótlást nyujtani, az eddig szenvedett veszteségeikért.

— A helybeli ref. kollégiumban

szombaton (okt. 31.) a reformáció évfordulója alkalmából ünnepélyt tartnak az intézet nagytelmében. A 11 órakor kezdődő ünnepélyre a szülőket, előjárósági tagokat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— A székely háziipar.

A kereskedelmi kormány a székely háziipar fejlesztését nagy gondal üzi s az iparfejlesztési osztály szakavatott munkásságának nagy része van abban, hogy a székely háziipar a székelység nagy rétegének jövedelmező foglalkozásává lett. Nemcsak a szűkebb Erdély, de a nagy Magyarország, sőt az ország határain túl is nagy keresletnek örvendenek a székely háziipar készítményei oly annyira, hogy a háziipar termékeinek értékesítésére alakult szövetkezetek elég szépen fejlődnek s mindjobban terjednek. Ha a magyar kereskedelem forgalomba hozza ezeket a készítményeket, nemcsak hazafias dolgot végez, de olcsóbban is szerezheti be ezeket a tárgyakat,

Könyv- és papír-kereskedésben Székelyudvarhely, 31. szám alatt.

helyi és művészeti kivitelen legnagyobb választékban

Dr Sebessi János,
alispán.

LEGUJABB.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, október 28.

Kifürkészhetetlenek az angol külpolitika titkos mesterkedéseinek céljai. Annyi bizonyos, amikor már majdnem minden tekintetben békés egyezség jött létre Ausztria-Magyarország és Törökország közt a bekebelezés dolgában és a török-bolgár egyezség is majdnem nyélbe volt ütve, a londoni kabinet meghiusította mind a kettőt és rávette a portát pénzzel, hogy szakítsa meg a köz-

amelyeket eddig Németországból a hazai termékénél sokkal drágábban vásárol.

— **Halálozás.** Szentersébeti Szakács Károly nyugdíjazott pénzügyi titkár e hó 24-én este 7 órakor, életének 53-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogult bár egy kissé külön természetű, de nagyképzettségű, ideális lelkületű férfi volt, a ki élénken érdeklődött a közügyek iránt, egy időben a helyi sajtónak is szorgalmas munkása volt, de később — talán épen nagy idealismusa miatt meg hasonlósba jutott önmagával és a külvilággal és magányába visszavonulva, mindenkitől elkülönítve töltötte napjait. Szerdán este még vídám és jókedélyű volt, csütörtökön már ágyban maradt, tüdőgyulladás támadta meg és szombaton estére a különben még életerős ember kilehelte lelkét. Hült tetemeit hétfőn e hó 26-án délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra, gyászoló családja, nagyszámu barátai, tisztelői és a közönség őszinte részvétele mellett. Áldás és béke lebegjen hantjai felett!

— **Unitárius egyházi főtanácsi ülés** volt Kolozsvárt vasárnap, hétfőn és kedden. Ez alkalommal a székelykereszturi gimnáziumhoz felügyelő gondnoknak Sándor János és Dr. Kozma Endre voltak jelölve. Mivel azonban Sándor János kijelentette, hogy ez állásra nem reflektál, Dr. Kozma Endre kir. közjegyző megválasztását mondta ki az ülés. Egyházi levéltárnok Kelemen főgimnáziumi tanár és tanácsosok: Lőrinczi Dénes nyug. honvédtábornok, Török Sándor erdőmester, Székely Mózes bányafelügyelő, Dr. Nagy György orsz. képviselő lettek. A Dr. Bedő Albert pályadíját Ürmösi Károly lelkész nyerte el, mint a kinek egyházi beszéde a beérkezett pályaművek közül a legjobbnak találtatott.

— **Öngyilkosság.** Latkóczy Imre, a szomorú hírhedségre vergődött volt közigazgatási bírósági másodelnök, a stájerországi Lassnitzböhén, Graz közelében, szombaton éjjel a szanatoriumban, a hova gyógyítás miatt szállították, egy forgópisztolyal agyonlőtte magát; a hat lövetű revolverből golyót röpített jobb halántékába, mely nyomban kioltotta életét. Az orvosok véleménye szerint tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.

A cseléd-törvény életbeléptetése. A gazdasági cseléd-törvény november 1-én lép életbe. Az új törvény értelmében minden egyes gazdasági cselédnek cselédkönyvet kell váltania. A cselédkönyvet a község állítja ki, ahol a kérelmező a legutóbb egy teljes évig lakott.

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva, minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. — Előfizetési ár negyedévre 1—1 kiadásra 3 K. — Megrendeléseket elfogad a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala Székelyudvarhelyi és mutatványszámot küld a Yes-Oui-Si kiadóhivatala Budapest, VI. Andrásy-ut 97-ik szám.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesebbé válnak, ha a SCOTT-fele Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A Scott-fele Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. — Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-fele módszer védjegyét a halászt — kérjük figyelmeztetni.

Scott-fele Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50f.

Kapható minden gyógytárban

Török szerencséje

— **örök!** Aki nem hiszi — próbálja meg: vásároljon m. kir. szab. osztálysorsjegyet az 1908. nov. 19. és 21-én kezdődő XXIII. sorsjátékhoz **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám alatt, hol **Török-féle** osztálysorsjegyek már kaphatók s meg fog győződni, hogy egy húzási nap sem mulik el, amelyen Magyarország legnagyobb bankháza: **Török A. és Társa** rt.-nál a vevőknek nagyobb nyereség ne jutna, mert hát mindig igaz marad, hogy **Török szerencséje — örök!**

Kiadja: **Betegh Pál** villamos motoros könyv- és újságkiadó intézete.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítanak **Betegh Pál** könyvpapirkereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Csemege-szőlő, csakis elsőrendű, nemas fajok, — postakosaránként 280 K, 100 kg. vételnél 40 K. Csemege alma és körte postakosaránként 240 K, 100 kg. 24 koronától feljebb. — Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 K, turkésztán és anánász 32 K, postakosaránként 240 K. — Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejeskáposzta postakosár 2 K. Vasuti rendelést csakis előleges beküldéssel szállít: **Szabó 176. gyümölcskiviteltele Csongrád.**

7764—1908. tkvi sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Igazságügyminiszter 1906. évi július hó 6-án 14114—1906. I. M. I. sz. alatti rendeletével elrendelte, hogy a székelykereszturi kir. járásbírószék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó **Rugonfalva** község telekkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29. t. c. 1889. évi 38. t. c. és az 1891. évi 16. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. c. cikkben szabályozott eljárás s ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbitése fogantatottassék.

E célból a helyszíni eljárás **Rugonfalva községben 1908. évi december hó 10-ik napján** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. mindazok, kik a telekkönyv-könyvekben előforduló bejegyzésekre nézve indokolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az észrevételeiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogi igényt tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átjegyzésre az 1886. évi 29. t. c. 15—18 és az 1889. évi 38. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, — vagy oda hassenak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, — és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek.

3. És azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog vagy megszűnt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyisint az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kerülményeit, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyeg mentesség kedvezményétől elesnek.

Székelykeresztur, 1908. évi október hó 22-én.

Péterfy,
kir. járásbíró.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bormagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legegységesebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet I. fajtisza anyagra.

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsfák, disz- és kerítés- és növények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.

SZŐLŐOLTVÁNYOK európai, amerikai sima és gyökerez vesszők. Arjegyzékeket ingyen küld.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Sz. 998 - 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy Kápolnásfalva község tulajdonát képező bolt és koresmahelyiség, a hozzátartozó lakszobák, pince, csür, istálló és színnel, valamint a hozzátartozó kerttel és kuttal együtt **1908 november 15. napján** délután 2 órakor a község házában haszonberbe adatik 1908. december hó 1-től számitandó 3, esetleg 6 évre.

Kikiáltási ár 500 K, bánatpénz ennek 20 százaléka.

Bérlő a szerződés megkötése után a bérleti idők tartamáig egy korlátlan italmérsi engedélyre jogot tarthat, mely engedély minden akadály nélkül a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 109646—1908. sz. engedélye alapján meg fog adatni.

Kápolnásfalva, 1908. október 22-én.

Both Lázár,
k. bíró.

Az előjáróság.

Menyhárt János,
k. jegyző.